

Asociace malých debružárů České republiky, spolek

U Olšavy 2453, 68801 UHERSKÝ BROD

Adresa pro doručování: P.O. Box 71, 688 01 Uherský Brod

www.debrujar.cz; e-mail: info@debrujar.cz; tel: 605 287 556

ČSOB a. s. – č. účtu: 154526144/0300 – IČO: 46271066

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

Předkládá:

V Praze, 9. června 2022

Výkonný výbor AMD ČR

OBSAH

Název kapitoly	Strana
Obsah	2
Slovo úvodem	3
Základní údaje	4
Tabulky členské základny	6
Historie asociace	7
Členství ve střešních organizacích	11
Základní ekonomické údaje	12
Činnost asociace v roce 2021	14
Hodnocení úkolů na základě usnesení valného shromáždění	14
Aktivity AMD v roce 2021	15
Zprávy z některých sekcí a regionů	15
Mladý vědec 2021	22
Pohár vědy	24
Od učitelů k učitelům	25
Hlavní úkoly na rok 2022	26
Závěr	26
Sponzoři a partneři	27

Milí debujáři,

dovolte nám tentokrát úvodní slovo pojmout jako poděkování a vzpomínku na Igora. Na pozici prezidenta AMD ČR zvládl různé mimořádné situace, a i v nelehkém období covidových let 2020 a 2021 úspěšně ukormidloval debujářskou loď tak, že budeme moci v roce 2022 všichni společně oslavit výročí 30 let debujářů.

A protože nechceme, aby naše vzpomínání bylo smutné, propojíme jej s aktivitami roku 2021 a malou vzpomínkovou fotogalerií, protože Igor shora tahá za provázky a připomíná nám vše, co se v loňském roce navzdory různým covidovým opatřením omezujícím volnočasové aktivity i možnosti větších setkání povedlo.

Úspěšně proběhlo první online finále poháru vědy 2021 s podtitulem Archimedes, pokračovali jsme již čtvrtým celostátním setkáním talentovaných dětí a mládeže v rámci projektu Mladý vědec 2021, jako každý rok se debujáři zapojili do mezinárodní soutěže ESDY 2021 tentokrát s podtitulem Věda v kuchyni, projektové soutěže Termotalent, celostátní soutěže ChemQuest, debujářské kluby předváděly své pokusy na Dnech otevřených dveří svých škol, zúčastnili se Fyzikálního jarmarku, několika letních vědeckých dnů, Týdne mozku (online) nebo již tradičních Dnů vědy a techniky a Festivalu kutilů a vynálezců Maker Faire v Plzni a Liberci.

Naši vedoucí klubů se zúčastnili i různých vzdělávacích aktivit, kde získali mnoho zajímavých inspirujících nápadů pro pravidelnou klubovou činnost – Letní kemp pro pedagogy AV ČR, Veletrh nápadů učitelů fyziky, Podzimní škola učitelů Chemie, setkání Elixíru do škol nebo Dílny Heuréky. Prvním rokem jsme také v rámci projektu „Na učitelích záleží“ uspořádali společné setkání spojené s burzou nápadů „Od učitelů k učitelům“, v jehož tradici doufáme, že budeme pokračovat.

To vše a spousta dalších aktivit a akcí probíhala za přátelské dopomoci a spolupráce vedoucích klubů, dětí a našeho debujářského prezidenta Igora Nadě, který by teď určitě, stejně jako my, chtěl poděkovat všem, kteří se ve svém volném čase s nadšením a ochotou věnují dětem v debujářských klubech, zadavatelům a hodnotitelům soutěže Pohár vědy, gestorům regionálních i celostátních akcí, našim partnerům, sponzorům a podporovatelům.

A my ještě jednou, Igore, děkujeme Tobě a věříme, že Ti neuděláme ostudu a rozběhneme debujářskou třicítku s již tradičním „DEBUJÁŘ SI VŽDYCKY VÍ RADY!“

Výkonný výbor AMD ČR

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název organizace

Asociace malých debrujárů České republiky, spolek

Sídlo

AMD ČR, spolek
U Olšavy 2453
688 01 Uherský Brod

Korespondenční adresa:

AMD ČR, z. s.
P.O. Box 71
688 01 Uherský Brod

Organizační struktura a orgány sdružení

Prezident AMD ČR 2021: Ing. Igor Nadř

Výkonný výbor AMD ČR 2021

Michálek David (Nymburk), Hajníková Renata (Kladno) do 9.10.2021, Soukupová Jitka (Stříbro),
Tláskalová Andrea (Zbiroh), Režňák Jakub (Praha), Coufal Petr (Litomyšl), Nadř Igor (Uherský Brod),
Lepík Libor (Frýdek-Místek) od 9.10.2021

Kontrolní komise AMD ČR 2021

Rytířová Božena (Uherský Brod) – předsedkyně KK do 9.10.2021
Bělohrad Pavel (Uherský Ostroh) do 9.10.2021

Ančincová Yveta (Uherský Brod) od 9.10.2021

Režňáková Jitka (Kyjov II. při ZŠ J. A. Komenského) od 9.10.2021

Regionální články – viz přehled klubů podle regionů

Vedoucí základních článků (klubů) – viz členská základna

Bankovní spojení

ČSOB, a. s.

Číslo účtu: 154526144/0300

IČO – identifikační číslo organizace: 46271066

Datum vzniku: 22. září 1992

Číslo registrace: L 2458/RD6/KSBR dne 21. 3. 2015

Předmět činnosti

- Umožnit dětem a mladým lidem využívat volný čas k rozvíjení schopností a znalostí v oblasti vědy, techniky a ekologie.
- Při činnosti respektovat a využívat dětskou představivost a hravost.
- Při činnosti využívat zejména zábavné pokusy s jednoduchými pomůckami z různých oblastí přírodních věd, techniky a ekologie, které směřují k nenucenému pochopení různých jevů okolo nás a zákonitostí, objevování vědy a utvářejí nové cesty k poznání a tvořivosti.
- Nabídkou aktivního využití volného času pomáhat v boji proti kriminalitě, nežádoucím druhům závislostí a dalším sociálně patogenním jevům působícím na děti a mládež.
- Navazovat mezinárodní kontakty a spolupracovat s partnerskými organizacemi a organizacemi podobného zaměření v ČR i v zahraničí.

Počty klubů a členů členské základny k datu: 31. prosince 2021

Klubů: 48
Individuálních členů: 5

Věkové složení členské základny k datu: 31. prosince 2021

CELKEM členů: 825
z toho do 14 let: 650
z toho 15–18 let: 66
z toho 19–26 let: 39
z toho nad 26 let: 70

Členské příspěvky AMD ČR za rok 2021

Výše čl. příspěvku	Nevýděleční	Výděleční	Celkem
Nevýděleční á 10 Kč	6880		6 880 Kč
Výděleční á 20 Kč		1540	1 540 Kč
Individuální á 100 Kč		300	300 Kč
Celkem			8 720 Kč

Tabulky členské základny

Vývoj počtu klubů a individuálních členů

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kluby	134	135	136	134	114	112	89	71	59	50	48
Ind. čl.	0	1	1	1	1	3	3	4	3	1	5

Struktura členské základny podle regionů

Kraj	Klubů	do 14	15-18	19-26	nad 26	Celkem
Jihočeský	1	41	0	0	2	43
Jihomoravský	4	42	2	2	4	50
Královéhradecký	1	8	2	0	1	11
Liberecký	3	26	4	0	3	33
Moravskoslezský	4	32	8	6	5	51
Pardubický	11	188	16	18	13	235
Plzeňský	7	98	16	10	9	133
Praha hl. Město	3	44	0	1	3	48
Středočeský	6	88	8	2	13	111
Zlínský	8	83	10	0	12	105
Individuálních	0	0	0	0	5	5
Celkem	48	650	66	39	70	825

Osvědčená struktura členské základny:

- a) řádní členové – s úhradou členských příspěvků k 28.2. na daný rok
– je nutno každý rok vyplnit nový registrační list na webových stránkách
- b) evidovaní členové – v celém dalším roce bez členských výhod a povinností

V každém roce se hlásí řádnou registrací několik nových zájemců a každoročně také řada registrovaných členů svoji činnost končí. To je jev celkem přirozený a je jen dobře, že debružáři přicházejí se zajímavou nabídkou činností, ke které dokáží připoutat stovky dětí.

Přirozené je také to, že ve věku zhruba od 8 do 14 let se názory a zájmy dětí teprve třídí a ujasňují. Z tohoto důvodu dochází i v AMD ČR k obměně členské základny.

Nynější pokles je také způsoben nepříznivou epidemiologickou situací a omezeními.

HISTORIE ASOCIACE

„Je to už dávno, když ředitel DDM Bučovice Petr Zapletal zjistil, že kdesi v Kanadě a ve Francii se vyskytují jacísi debrujaři. Zaujat myšlenkou a náplní debrujařských činností rozhodl se šířit jejich (i svoji) slávu po zemích moravských i českých. Rozhodil sítě po okolních školách a jako první se myšlenky chytili Jarda Hejný a Standa Lánský z Brankovic. A tak byl v roce 1991 založen v Brankovicích první experimentální klub. A potom vznikaly kluby další a další. 22. září 1992 došlo v kuchyni DDM v Bučovicích k historické události. Sešli se zde Petr, Jarda a Standa. Petr navrhl založit Asociaci malých debrujařů ČR. Jmenování se dohodli na pořadových číslech prvních členů asociace:

1. Jaroslav Hejný
2. Petr Zapletal
3. Stanislav Lánský

Potom se Petr zcela demokraticky zvolil prezidentem AMD ČR za obdivného přihlížení zbylých dvou. A pak běžel čas a všichni vedoucí debrujařů vykonali mnoho užitečné práce pro děti.” Stanislav Lánský, KMD Brankovice

“První zmínky o debrujařském hnutí jsem postřehl na setkáních k postgraduálnímu studiu fyziky na Karlově univerzitě pro učitele základních a středních škol v letech 1994, a tam jsem obdržel několik výtisků lehkých pokusů pro malé debrujaře od Profesora Scientifixe – brožury s pokusy. Tak se debrujařské pokusy dostaly do Frýdku-Místku a začaly se různé náměty rozšiřovat mezi učitele na velmi oblíbených akcích pro učitele nazývaných Podvečery pokusů. S dětmi jsme se zúčastnili mnoha zajímavých akcí nelze nevzpomenout na Vánoce v Praze 1999, které se konaly v NTM, kde vystupovaly nejaktivnější kluby z republiky – tam děti zaujal mimo jiné motýl, který se pohyboval po plastové trubce nahoru a dolů a vysvětlit, jak je to možné, bylo v tu chvíli naprosto překvapující. Bylo mnoho dalších akcí typu Bambiriáda, Den dětí, vystoupení pro MŠ, kdy debrujařské myšlenky prostřednictvím jednoduchých pokusů ukazovaly cestu k poznání okolního světa a zpřístupňovaly krásy fyziky.

Stejně tak na Veletrhu nápadů učitelů fyziky se vždy obrovskému zájmu těšily debrujařské pokusy prováděné například paní Věrkou Bđinkovou a dalšími debrujaři. Myslím, že rovněž postava doc. RNDr. Milana Rojka, CSc. – čestného prezidenta sehrála významnou roli v popularizaci debrujařského hnutí – jeho slova: “Učil jsem fyziku blbě, až teď když jsem začal s debrujařinou, to má smysl” (volná parafráze).”

Libor Kvapil, KMD Lískovec, Frýdek-Místek

Jak to vypadalo v prvních letech činnosti? Zavzpomínejme:

Významné akce s účastí KMD Brankovice:

Dny AMAVETU Praha, 1991
První seminář debružářů Bučovice, 1992
Mezinárodní tábor malých debružářů v Belgii, 1992
Mezinárodní tábor MD v ČSFR (Nedvědice), 1992
Výstava ENERGIA Bratislava, 1992
Dny AMAVETU SR Martin, 1992
Dny AMAVETU Praha, 1992
Paříž, 1992
Mezinárodní tábor MD Brankovice, 1993
Dny muzeí v NTM Praha, 1994
Česko-francouzský tábor MD Troják, 1994
Vánoce MD v NTM Praha, 1994
Dny muzeí v NTM Praha, 1995
Expedice Les Chapeaux Klobouky u Brna, 1995
Dny muzeí v NTM Praha, 1996
KMD Brankovice v pořadu Ciferník na ČT 1, 1996
Vánoce debružářů v NTM Praha, 1996
Dny muzeí v NTM Praha, 1997
Stroj času Bučovice, 1997
Světová výstava ESI Pretoria - Jihoafrická republika, 1997
Londýn, 1997
Vánoce debružářů v NTM Praha, 1997
Dny muzeí v NTM Praha, 1998
Mezinárodní tábor MD Papsdorf - Německo, 1998
Vánoce debružářů v NTM Praha, 1998
Setkání debružářů Toulouse - Francie, 1998
Dny debružářů Praha-finále soutěže Nevyhazuj, z toho by mohlo být, 1999
Mezinárodní tábor MD Limbach - Německo, 1999
Hydro Tábor, 1999
Debružáři na Slovácku, Staré Město, 2000
Rafan Brno, 2001
Kámen mudrců, Frýdek-Místek, 2001
Evropská výstava ESE Bratislava, 2002.

Pamatujete debružáři na:

Expo-Sciences Europe 1996 (ESE 1996), Prague, Czech Republic;
Expo-Sciences Europe 1998, (ESE 1998), Coimbra, Portugal;
Expo-Sciences International 99 (ESI 99), Puebla, Mexico
Expo-Sciences Europe 2000, (ESE 2000), Charleroi, Belgium;
Expo-Sciences International 2003 (ESI 2003), Moscow, Russia
Expo-Sciences International 2005 (ESI 2005), Santiago, Chile
Expo-Sciences Africa 2010 (ESA 2010), Le Port, Reunion (France);
Expo-Sciences International 2013 (ESI 2013), Abu Dhabi, United Arab Emirates
Expo-Sciences Europe 2014, (ESE 2014), Žilina, Slovakia
Expo-Sciences International 2015 (ESI 2015), Brussels, Belgium...
Dobře reprezentujeme Českou republiku ve světě.

**Již téměř od počátku doprovází činnost debužárů celoroční soutěž v klubech s
finálovým setkáním:**

Celorepubliková finále klubů

1995 Expedice Les Chapeaux

Klobouky u Brna (Bdinková)

1996 Brankovice (Hejný, Lánský)

1997 Bučovice (Budík)

1998 Litomyšl (Černá)

1999 Tábor (Novotný)

2000 Uherské Hradiště (Ondrušek)

2001 Frýdek-Místek (Lepík)

2002 Liberec (Meixnerová)...

... a letos debužáři provozují svou činnost v České republice již třicet let.

Bravo debužáři, bravo.

Debužár si vždy ví rady.

Libor Lepík, KMD Frýdek-Místek

**Expedice Les Chapeaux
Klobouky u Brna
říjen 1995**

Debružár = člen Asociace malých debružárů. Slovo je francouzského původu a vzniklo ze slov DÉBROUILLARD = šikovný, obratný a SE DÉBROUILLER = objevovat, pomoci si v těžkostech, umět si poradit. Původní překlad "šikulové" děti nepřijaly a samy se začaly nazývat debružáry, což lépe vyjadřuje jejich specializované zájmy.

Jedná se o chlapce a děvčata zpravidla ve věku 6–16 let a jejich starší kamarády, sourozence, rodiče, učitele a další zájemce o vědu a techniku, kteří stále něco vymýšlejí, objevují a experimentují. Naše sdružení je také členem Mezinárodní federace malých debružárů (F.I.P.D.), sdružující debružárské organizace nejrozličnějších zemí světa.

Zájemci jsou seznamováni se zajímavými pokusy, které si mohou sami vyzkoušet. Věda se stává zábavou a poučením. Debružáři mohou společně objevovat řadu zákonitostí přírody, mohou více poznat sami sebe, své okolí, svět – a to všechno hrou! Asociace dělá vše pro to, aby bylo dítě v každé situaci úspěšné.

K pokusům nejsou třeba složité přístroje, lasery, počítače. Stačí materiál, který je běžně v každé domácnosti, denně ho používáme, nebo se dá pořídit v nejbližší prodejně se smíšeným zbožím.

FILOZOFIE MALÝCH DEBRUŽÁRŮ

Koncepce asociace je zábavným způsobem pro mladé, ale i pro starší, "polidštit vědu". Pokusy jsou velmi jednoduché a rozmanité, zajímají mladé a vyzývají je, aby se spojili se světem vědy.

Upevňují jejich smysl pro spolupráci, pro zodpovědnost a kritiku, rozvíjejí jejich intelektuální schopnosti. Poznatky se učí aplikovat na vědecký pokrok. Získávají tedy vědomosti, že věda je způsob myšlení, kultury, je to způsob vytvoření si skutečného obrazu světa.

Činnost asociace je zvláště vhodná pro děti ve věku 6–16 let, kdy je vhodná příležitost, aby experimentovaly děti samy, aby objevovaly odpovědi na otázky, které se jim denně kladou v různých životních situacích. Aktivita asociace jsou jedním z možných způsobů, jak odhalit to, co se zdá být nepochopitelné a tajemné. Síla koncepce debružárů je v tom, že dovoluje odhalovat různé aspekty vědeckého světa, přičemž klade důraz na nové poznatky a zájmy mladých.

V celku je koncepce aktivním procesem učení se s využíváním k rozvoji smyslu pro zodpovědnost, rozvoj experimentálních a intelektuálních schopností, přičemž respektuje zájmy dětí.

PĚT HLAVNÍCH PRINCIPŮ filozofie, které debružárství rozvíjí:

- 1) dovolovat samostatný rozvoj dítěte
- 2) dávat dítěti zábavné činnosti, které stimulují a probouzejí jeho zájem o vědu
- 3) využívat otevřenost dítěte k vědeckým jevům, se kterými se denně setkává
- 4) rozvíjet zvědavost a smysl pro zodpovědnost dítěte
- 5) být návazné na úroveň rodinnou, školskou a sociální

Členství ve střešních organizacích

Asociace malých debružárů České republiky byla v únoru 2002 přijata za řádného člena České rady dětí a mládeže a je zastřešována ČRDM.

Členství v mezinárodních organizacích

F.I.P.D. – Fédération Internationale des Petits Débrouillards

(Mezinárodní federace malých debružárů)

MILSET – Mouvement International pour le Loisir Scientifique et Technique

(Mezinárodní sdružení pro vědu a techniku)

Asociace malých debrujárů ČR

Rozvaha (balance)
ve zjednodušeném rozsahu
ke dni 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

U Olšavy 2453
688 01 Uherský Brod

spolek

IČO : 46271066

Podpora dětí a mládeže

řádek	AKTIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
		1	2
01	A. Dlouhodobý majetek celkem	0	0
02	I. Dlouhodobý nehmot. majetek celkem	0	0
03	II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	0	0
04	III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
05	IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	0	0
06	B. Krátkodobý majetek celkem	435	547
07	I. Zásoby celkem	0	0
08	II. Pohledávky celkem	6	6
09	III. Krátkodobý finanční majetek celkem	72	367
10	IV. Jiná aktiva celkem	357	174
11	AKTIVA CELKEM	435	547
	PASIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
		1	2
12	A. Vlastní zdroje celkem	34	75
13	I. Jmění celkem	72	34
14	II. Výsledek hospodaření celkem	-38	41
15	B. Cizí zdroje celkem	401	472
16	I. Rezervy celkem	0	0
17	II. Dlouhodobé závazky celkem	20	20
18	III. Krátkodobé závazky celkem	380	452
19	IV. Jiná pasiva celkem	1	0
20	PASIVA CELKEM	435	547

Sestaveno dne:

Podpisový záznam: **Mgr. Ing. Tláskalová - prezidentka**

Výpočet položek
Podle Vyhlášky č. 504/2002 Sb.
ve znění vyhlášky č.476/2003 Sb.
a ve znění vyhlášky č.548/2004 Sb.

Název a sídlo, právní forma
a předmět činnosti účetní jednotky

Asociace malých debrujárů ČR

Výkaz zisku a ztráty
ve zjednodušeném rozsahu
ke dni 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

U Olšavy 2453
688 01 Uherský Brod

spolek

IČO : 46271066

Podpora dětí a mládeže

řádek	Název položky	Činnosti		
		hlavní	hospodářská	celkem
	A. NÁKLADY			
01	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	1437	0	1437
02	II. Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	0	0	0
03	III. Osobní náklady	514	0	514
04	IV. Daně a poplatky		0	0
05	V. Ostatní náklady	208	0	208
06	VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a oprav. položek	0	0	0
07	VII. Poskytnuté příspěvky	3	0	3
08	VIII. Daň z příjmu	0	0	0
09	Náklady celkem	2162	0	2162
	B. VÝNOSY			
10	I. Provozní dotace	1564	0	1564
11	II. Přijaté příspěvky	624	0	624
12	III. Tržby za vlastní výrobky a za zboží	0	0	0
13	IV. Ostatní výnosy	15	0	15
14	V. Tržby z prodeje majetku	0	0	0
15	Výnosy celkem	2203	0	2203
16	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	41	0	41
17	D. Výsledek hospodaření po zdanění	41	0	41

Sestaveno dne:

Podpisový záznam: **Mgr. Ing. Andrea Tláskalová - prezidentka**

ČINNOST ASOCIACE V ROCE 2021

Činnost statutárních orgánů a exekutivy

Valné shromáždění – volební – 9. října 2021, Nymburk

Výkonný výbor – účast na jednáních za období let 2021

Č.	Jména členů VV	9.7.2021 Skype	9.10.2021 Nymburk	3.12.2021 Luhačovice
1	Michálek David	P	P	P
2	Režňák Jakub	P	P	O
3	Soukupová Jitka	P	P	P
4	Tláskalová Andrea	P	P	P
5	Coufal Petr	O	P	O
6	Naď Igor	P	P	P
7	Hajníková Renata Lepík Libor -změna 9.10.2021	O -	P P	- P

Legenda: P – účast potvrzena, O – omluven

Složení výkonného výboru a účast na jednáních je uvedeno v části základní údaje a tabulce.

Výkonný výbor se k osobnímu jednání sešel v roce 2021 dvakrát, jedenkrát online a dále probíhala průběžná jednání. Při jednáních výkonný výbor řešil provozní věci, které se týkaly ústředí i jednotlivých klubů a organizaci jednotlivých soutěží a setkání.

Hodnocení úkolů na základě usnesení valného shromáždění

Regiony – u regionálních článků je stále nedostatek vedoucích, kteří by žádali o dotace své obce, města, ve kterých působí. Bylo by dobré, aby se všichni vedoucí klubů i regionů zapojili do podávání žádostí o dotace jak ve svých obcích, městech tak i na krajské úrovni. Kompetence by měly postupně přejít na vedoucí regionů, kteří by si řídili svůj region a komunikovali s Výkonným výborem a ústředím. Problémem v některých případech je sídlo spolku, které není v daném kraji a klub nemá možnost o dotaci požádat.

Pokračovat v rozvoji bilaterálních vztahů s partnerskými organizacemi

Bilaterální spolupráce je zakotvena ve stanovách AMD ČR. Aktivita jsou vázány na finanční prostředky získávané grantovými systémy jak v ČR, tak i partnerskými organizacemi.

Úspěšné je pokračování výměn s partnery v Německu – AWO Vogtland.

Velmi dobře se rozvíjí a prohlubuje také pravidelná spolupráce s MILSET Europe a MILSET International při účasti členů klubů na mezinárodních soutěžích a přehlídkách, jako je ESDY či Expo Sciences.

Aktivity AMD v roce 2021

Také rok 2021 byl poznamenán epidemiologickou situací. Kluby se z velké části nemohly zúčastnit tradičních setkání, výstav a prezentací. Přesto se většině z nich podařilo s dětmi dál pracovat, v části roku jen v omezeném režimu.

Přesto všechno aktivity klubů jsou stále na vysoké úrovni. Stanovení povinnosti zveřejňování příspěvků s krátkou anotací a fotografiemi, aby mohly být veřejně kontrolovány a zahrnuty do statistiky, se ukazuje jako velmi úspěšné a efektivní. Bohužel některé kluby pořád nezveřejňují své akce na našich webových stránkách, což je výzva do dalšího roku.

Zásadní odlišností od řady obdobných spolků a asociací je, že většinu akcí dokážeme velmi aktuálně zveřejňovat na internetových stránkách od roku 2002. Výkonný výbor rozhodl v roce 2009 o přidělování finančních prostředků na činnost regionů a klubů na základě realizovaných a zveřejněných akcí na webových stránkách. Tato skutečnost výrazně podpořila a zlepšila evidenci zmiňovaných aktivit. Tudíž se jí budeme držet i do budoucna. Největší aktivitou opět jako tradičně oplýval Plzeňský region.

Zprávy z některých regionů

Zpráva o činnosti klubů v Plzeňském regionu v roce 2021

Pravidelná činnost

V Plzeňském regionu pracovalo v roce 2021 šest klubů a v rámci klubových setkání probíhaly jednou týdně/ 14 dní pravidelné schůzky zaměřené na přírodovědné a ekologické aktivity s důrazem na trvale udržitelný rozvoj, fyzikální a chemické experimenty, fyzikální pozorování a měření a aktivní rozvoj zájmu žáků o robotiku, elektroniku a elektrotechniku – ZŠ Zbiroh 2x, ZŠ Štěnovice 2x, Gymnázium Stříbro 2x. V jarním a podzimním období kluby díky pandemii Covid-19 střídavě pracovaly prezenční a online distanční formou podle situace.

Akce, soutěže, přehlídky

Kromě pravidelné činnosti byly realizovány nepravidelné akce – Dny otevřených dveří, Vědecké dny, odborné exkurze a přednášky – Zeměráj, Minerální vody a chemie, Nanotechnologie kolem nás atp. Kluby se účastnily soutěží na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni – ESDY 2021 – Science in the Kitchen, Pohár vědy, Očima termokamery, ChemQuest a popularizační a prezentační činnosti v rámci místních, regionálních, republikových i mezinárodních akcí – Maker Faire, Týden mozku (online), Den vědy a techniky, Noc vědců, Fokus Václava Moravce. Z vícedenních vzdělávacích akcí jsme realizovali společné setkání Mladý vědec 2021 a proběhl letní příměstský tábor s debujáckými pokusy a bádáními a letní vzdělávací dvoudenní aktivity – Letní vědecké dny.

Charitativní a společenská činnost

Debrujáři Plzeňského kraje se také zapojili do společenské a charitativní činnosti na akcích Světový den laskavosti – „Laskavec 2021“, Den boje proti rakovině, Vánoční bazárek, Krabice od bot, May Day, 72 hodin pro přírodu, Pěšky za želvami na Borneo a podobně.

Sebevzdělávání a lektorská činnost vedoucích klubů

Vedoucí klubů si po celý rok nejen rozšiřovali a doplňovali svoje vlastní vzdělání, ale zároveň sami vedli lektorskou činnost, kde prezentovali badatelské debrujářské aktivity. Sebevzdělávání – pravidelná setkání Elixír do škol centrum Plzeň – 4 vedoucí, Veletrh nápadů učitelů fyziky- 2 vedoucí, letní škola GTP – 2, lektorská činnost Science on Stage online konference – 2.

Podpora činnosti

Klubová činnost a projektové aktivity byly podpořeny MŠMT, Plzeňským krajem, městem Stříbro, obcí Štěnovice a Nadačním fondem Zlatý oříšek. Děkujeme za důvěru a podporu naší celoroční činnosti. Zároveň děkuji všem vedoucím klubů v regionu za jejich dlouhodobou obětavou práci s dětmi ve volném čase.

Statistika:

Statistika: 105x děti do 15 let (1. a 2. stupeň ZŠ), 29x mládež od 16 do 19 let (SŠ), 10x dobrovolníci dospělí – 4 studenti VŠ a 6 učitelů ZŠ a SŠ. PhDr. Jitka Soukupová, zástupce Plzeňského region

Zpráva o činnosti klubů v Pardubickém regionu v roce 2021

Činnost v klubech byla zaměřena na poznávání přírody a jejích zákonitostí, základům chemie, fyziky a také robotům a jejich programování. V červnu 2021 v klubu MD Litomyšl proběhl další ročník v soutěži sumorobotů.

Vyvrcholením práce jednotlivých klubů je červnové setkáním zástupců klubů na turistické základně Budislav. Na této akci bylo přítomno 74 účastníků ze 7 klubů působících v Pardubickém regionu. Při této významné akci se podílejí jednotliví zástupci klubů MD na výzkumu v rámci daného programu zaměřeného na poznávání přírody či zadaného technického problému.

Dalším, čím se Pardubický region zabývá, je příprava a realizace letního tábora na základně Budislav. Tábor je připraven a realizován pro cca 80 dětí a o program se stará dalších 20 dospěláků, celou dobu trvání tábora se hraje celotáborová hra, která táborníky přivede zajímavého prostředí v dané době a ani na tomto táboře tomu nebylo jinak. Děti se ocitly v lázeňském městě, kde byla policejní stanice, a pro účastníky byl připraven kurz pro detektivy, kteří pomáhali při řešení záhady krádeže diamantové vařečky. Krádež se nám podařilo vyřešit a diamantová vařečka byla vrácena do správných rukou. Tábor se jako vždy vydařil.

Činnost v jednotlivých klubech je pestrá, pro členy je zajímavá ale pro jejich vedoucí je někdy dost náročná při zajištění materiálu a financí na práci klubu. Je velkou škodou pro náš region, že díky skutečnosti, že není regionům umožněna právní subjektivita, tak v Pardubickém regionu přicházíme o nemalé finanční prostředky. Proto je nutné pro rok a léta další udělit regionům právní subjektivitu, aby mohly jednotlivé regiony žádat o příspěvek na činnost z krajských rozpočtů.

Josef Coufal, zástupce Pardubického regionu

Zpráva o činnosti klubů v Libereckém regionu v roce 2021

Tento rok v Libereckém kraji aktivně pracovaly dva kluby. Jeden klub vede Pavla Machová při Gymnáziu Česká Lípa a druhý pracuje ve škole Doctrina-Podještědské gymnázium, s. r. o. pod vedením Vladimíry Erhartové. Kluby se pravidelně scházejí na schůzkách, a jejich aktivity nezastavila ani nutnost distanční výuky. Debrujáři z České Lípy se aktivně účastnili ESDY 2021, Světového dne vody, ChemQuestu, soutěže Vím proč, Mladého vědce v Nymburku i prvního ročníku Maker Faire Liberec. Debrujáři z Liberce i České Lípy s nadšením plnili úkoly Poháru vědy 2021, soutěže se účastnilo po dvou družstvech z každého klubu a zaujetí soutěžících vždy jedno družstvo dovedlo až do finále. Liberečtí debrujáři kromě pravidelné klubové práce prezentovali práci klubu na EDUCA KIDS 2021 a zasvětili do svých aktivit spolužáky z nižšího gymnázia na akci BIPO.

RNDr. Vladimíra Erhartová, zástupce Libereckého regionu

Zpráva o činnosti klubů v regionu Praha v roce 2021

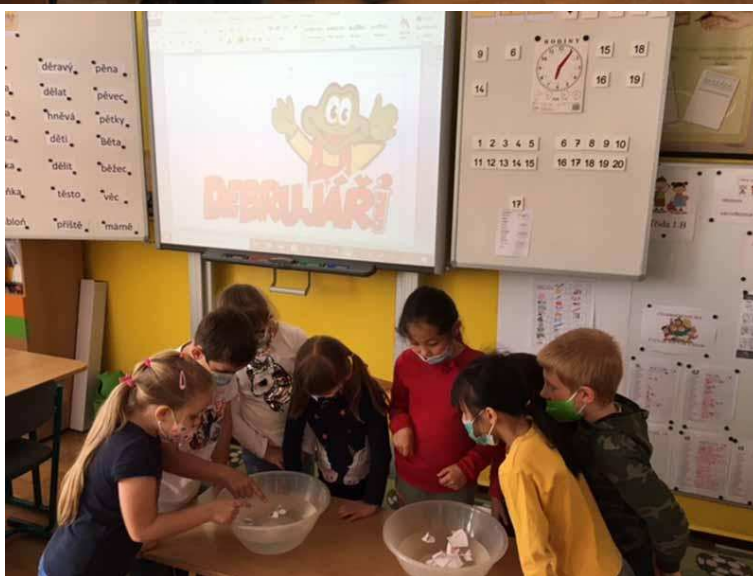
V roce 2021 aktivně pracoval v kraji Praha, hlavní město 1 klub, KMD při ZŠ Jakutská na Praze 10 pod vedením Mgr. Zdenky Kočkové.

Činnost klubu se zaměřovala na provádění a předvádění pokusů na schůzkách nejen prezenčních, ale i distančních. V nelehké covidové době se nám podařilo udržet pravidelný chod klubových schůzek, ale i realizovat naplánované projekty s malými začínajícími debružáry.

S online debružářskými dílnami Klubu malých debružářů při Základní škole Jakutská se mohli v závěru měsíce května seznámit čtenáři Nové večerní Prahy.

<https://www.debruar.cz/koumaci-z-jakutske-v-nove-vecerni-praze/>

Mgr. Zdenka Kočková, zástupce regionu Praha

A co dělali debrujáři v Moravskoslezském kraji v roce 2021?

Činnost všech klubů zasáhl Covid, nebylo možné se často setkávat face to face. Ale vedoucí si měli pořád také co říci. Setkávali se prostřednictvím platformy Teams. Podělili jsme se o velmi mnoho zkušeností, které jsme uplatnili nejen v klubech, ale i ve školách. Debrujáři v rámci aktivit v MAP připravili webinář “Aktivizující on-line výuka chemie“, “Pokusy s plyny“, “Pokusy s UV lampou” – demonstrační i žákovské experimenty pro činnost s dětmi. V době covidu jsme připravili seminář v Teams “Matematická kouzla v praxi“, “Kam směřuje vzdělávání – strategie rozvoje vzdělávání do roku 2030“, “Dobrodružství pravděpodobnosti pro učitele“, “Důsledky finanční (ne)gramotnosti“, zorganizovali jsme soutěž pro talentované děti z matematiky “Zlatá cihla” pro 200 dětí a BESKOS – Beskydský korespondenční seminář.

V mezinárodní soutěži Global Youth Science and Technology Bowl (GYSTB) 2021 s prací "Blob birth zone" Position in the Edge Plasma of Tokamak GOLE

jsme byli druhí. Soutěžili jsme i na jiných polích a práci debujárů přetavili na 3. místo ve finále SOČ v oboru fyzika.

Na schůzkách jsme si předvedli mnoho pokusů, zahráli řadu her, soutěžili o největší bublinu, zajímavý horkovzdušný balón, soutěžili o Pohár tety Kateřiny, o největšího Bzuka, organizovali Evropský den vědy, Fyzikální debujárskou ligu, Dny vědy. Bádali jsme, objevovali, vytvářeli hypotézy, navrhovali pokusy, nedělali z vědy vědu – pro debujáry je věda zábava.

Jménem prezidenta MSK Vám vedoucím v Moravskoslezském kraji děkuji za činnost s dětmi v klubech v roce 2021 a přeji elán a zdraví do dalších let.

Prezident AMD MSK, Mgr. Libor Lepík

Zpráva o činnosti klubů v Jihomoravském regionu v roce 2021

V roce 2021 pracovalo v Jihomoravském kraji 6 klubů, a to v Hustopečích, v Nesovicích a v Kyjově. Činnost klubů Malých debujárů se zaměřovala především na provádění pokusů a řešení hlavolamů na pravidelných schůzkách (často konaných online), na pobytových i příměstských táborech i na výpravách do škol v blízkém okolí.

Děti se opět věnovaly **ekologicky zaměřeným aktivitám**. V projektech Uklid'me si Česko a 72 hodin uklízíme kolem sebe. Po celý rok sbíráme starý papír, hliník, pomerančovou kůru, baterie a nefunkční mobily. Odpadový materiál využíváme např. k výrobě her pro zábavu (piškvorky z vršků od PET lahví, kuželky z PET lahví, kolíčková z krabičky od pomazánkového másla) a k pokusům.

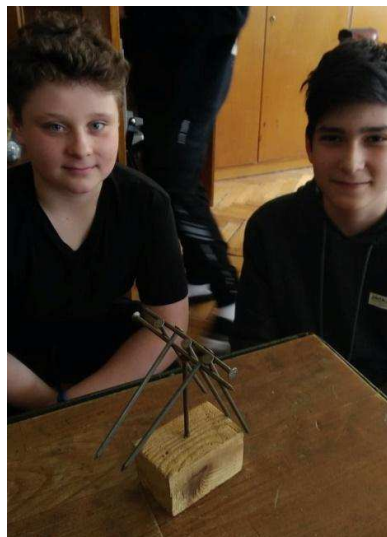
Vydali jsme se na **cesty za poznáním**, stále nás láká **VIDA, hvězdárna s planetáriem a Technické muzeum v Brně**.

Klub Kyjov II. se zapojil do soutěže **Mladý vědec 2021**. Za odměnu se 8. – 10. října zúčastnili **Setkání debujárů v Nymburku**, které bylo vyvrcholením celoroční práce v projektu Mladý vědec.

V prosinci jsme nazdobili strom pro zvířátka, naplnili krmítka a odnesli Vánoční dar pro matky v tísni.

Děkuji všem vedoucím za obětavou celoroční práci s dětmi.

Mgr. Jitka Režňáková, zástupce Jihomoravského regionu

Zpráva o činnosti klubů ve Středočeském regionu v roce 2021

Rok 2021 byl poznamenán značnými omezeními celé společnosti v důsledku pandemie Covid 19. I přesto se kluby ve Středočeském kraji v druhé polovině roku scházely na pravidelných schůzkách, kde se opět snažily proniknout do tajů přírodních věd.

Aktivně se kluby Středočeského kraje zúčastnily republikového setkání Mladý vědec, které se uskutečnilo na podzim v Nymburce.

Koncem roku také probíhaly přípravy na Expo Scince Asia v Dubaji, které se uskuteční v únoru 2022.

PhDr. David Michálek, zástupce Středočeského regionu

MLADÝ VĚDEC 2021

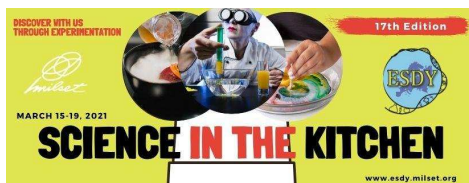
Mladý vědec je projekt podporující a rozvíjející talentované děti a mládež se zájmem o přírodní vědy a techniku a umožňující jim hlubší rozvoj tohoto zájmu i ve volném čase v rámci neformálního vzdělávání v rámci pravidelných i nepravidelných volnočasových aktivit. Projekt rozvíjí znalosti a dovednosti žáků v návaznosti na Rámcové vzdělávací programy ZŠ a SŠ a kladé důraz na aktivní rozvoj praktických dovedností v oblasti přírodních věd a techniky, klíčových kompetencí žáka a jejich uplatnění v praxi.

V rámci projektu „Mladý vědec 2021“ byli podpořeni talentovaní žáci ve věku 13–19 let od ledna 2021 do prosince 2021 (s menšími přestávkami kvůli pandemické situaci) v šesti oblastech.

Práce na vlastních projektech, formou badatelsky orientovaných aktivit

Byla realizována individuální, párová i skupinová činnost na krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých projektech v rámci pravidelné klubové činnosti formou heuristických a badatelsky orientovaných aktivit.

Účast na výstavách, konferencích, odborných přehlídkách a soutěžích

Členové klubů se účastnili jedno a vícedenních akcí – soutěží, přehlídek, výstav, konferencí a vzdělávacích pobytů – ChemQuest, Dny vědy a techniky, Otvíráme dveře talentům, Debrujaři pomáhají, Science on Stage, Vím proč, Termotalent, Zlatý oříšek čtenářů ABC, ESDY 2021 – Science in the kitchen, Týden mozku, Maker Faire, Noc vědců atp.

Odborné přednášky, exkurze, vzdělávací pobytové nebo víkendové aktivity

Bylo realizováno 11 jedno a vícedenních akcí pro organizované i neorganizované děti a mládež – Týden mozku, Voda v Praze, Voda Brno, NTIS ZČU Plzeň, VŠCHT Praha, Dny vědy a techniky, Fokus Václava Moravce a podobně.

On line podpora aktivit nadaných žáků prostřednictvím webu a sociálních sítí a papírová a elektronická podpora formou lektorských materiálů

Byly připraveny, odpilotovány a v klubech realizovány materiály pro pravidelnou klubovou činnost – heuristické, projektové a badatelsky orientované aktivity a socializační hry a aktivity.

Celorepublikové setkání talentovaných dětí a mládeže Mladý vědec 2021

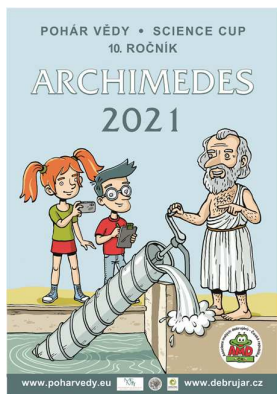
V období červen–září proběhla regionální setkání a v říjnu třídní celorepublikové setkání Mladý vědec 2021 (Nymburk). V rámci setkání probíhaly workshopy Děti dětem – prezentace celoroční činnosti v rámci projektu Mladý vědec jednotlivých týmů, workshop Motory – výroba a princip homopolárních motorů různého typu, workshop Létání – bumerangy s kvízem a výrobou dvou typů bumerangů, workshop Zrcadlová fyzika – s výrobou kaleidoskopu a válcového zrcadla a ukázkou a vlastní realizací úpravy fotografie pro zobrazení válcovým zrcadlem.

Mladý vědec po škole

Byly realizovány pravidelné mimoškolní aktivity zacílené na snížení sociálních i vzdělávacích dopadů pandemie COVID19, žáci se účastnili pravidelných socializačních aktivit spojených s volnočasovými aktivitami podporujícími vzdělávání v oblasti přírodních věd.

POHÁR VĚDY – ARCHIMEDES 2021

I přes nepříznivou situaci kvůli Covid-19 AMD ČR pořádala již 10. ročník mezinárodní soutěže Pohár vědy, tentokrát s podtitulem Archimédes 2021. Celkem se do soutěže zapojilo 93 týmů z České republiky, Slovenska a Turecka, poprvé se jako účastníci mimo hlavní soutěž zapojily i týmy z Ruska.

Během korespondenčních kol odborná porota zhlédla kolem 300 stran textů a týmy prezentovaly ve svých odeslaných řešeních 942 fyzikálních a chemických pokusů, modelů a výrobků.

Mezinárodního finále se zúčastnilo celkem 16 týmů, jedná se o 3 týmy z Turecka, 3 týmy ze Slovenska a 10 týmů z České republiky. Vzhledem k protipandemickým opatřením se finále konalo poprvé v on-line formě.

Výsledková listina mezinárodního finále Pohár vědy – Archimedes 2021

Kategorie	Země	Název týmu	Celkem bodů	Celkové pořadí
2. kat.	ČR	Mimoni	98	1
	SR	Šikovní draci	79	4
	TU	Legend Buddies	88	3
	SR	My štyria chalani	97	2
3. kat.	ČR	Perpetuum mobile	89	7
	ČR	Šílení vynálezci	93	5
	ČR	Kostičky	106	3
	SR	Výskumníčky od Tatier	107	2
	ČR	Hokus	80	8
	ČR	Power Girls	97	4
	TU	Nicola Tesla	91	6
	ČR	Stříbrujáři	115	1
	ČR	Ionty	79	9
4. kat.	ČR	Jejich Veličenstva	108	2
	TU	Eraslan High	92	3
	ČR	Tým se odhlásil	110	1

Od učitelů k učitelům

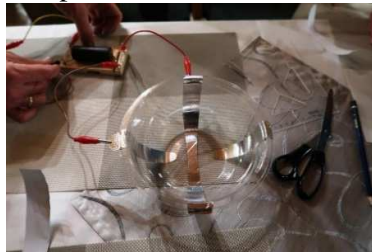
MŠMT v roce 2021 vyhlásilo dotační výzvu „Na učitelích záleží“, jejímž účelem je posilování prestiže učitelského povolání a zvyšování zájmu o učitelské povolání. I my jsme se do této výzvy zapojili a připravili projekt „Od učitelů k učitelům“, který obsahoval online burzu nápadů a regionální a celostátní setkání. Třídenní celostátní setkání bylo pomyslnou třešničkou na dortu celého projektu a proběhlo ve dnech 3. až 5. prosince 2021 v Luhačovicích v hotelu Ogar. Program semináře tvořily tematické workshopy a neformální burza nápadů.

První workshop byl zaměřen na optiku. Nejprve si účastníci vyrobili kaleidoskop, následně prozkoumali zákon odrazu na dvojici otočných zrcadel a na závěr si připravili papírové „zrcadlení“, což je aktivita využitelná v hodinách optiky i geometrie a také na debujárských kroužcích či v badatelských klubech.

Druhý workshop byl zaměřen na elektrostatiку a elektromagnetismus. Účastníci se seznámili s výrobou „elektrostatického urychlovače“ ze salátové misky, sestavili si vlastní generátor vysokého napětí a získali náměty na experimentování s nimi. Následoval třetí blok nazvaný „Fyzika nebo podvod“ obsahující netradiční způsoby motivace při výuce přírodních věd, účastníci zhlédli ukázky videí a prozkoumali několik fyzikálních hraček či záhadných zařízení.

Čtvrtá část semináře byla koncipována jako burza nápadů „Od učitelů k učitelům“.

V rámci krátkého výletu jsme stihli zmapovat i fyzikálně—chemické parametry Vincentky.

Přínos těchto online i prezenčních setkání spočívá zejména v předávání osobních zkušeností s realizací jednotlivých aktivit, osvědčenými krátkodobými, střednědobými i dlouhodobými projekty, jednoduchými fyzikálními a chemickými pokusy a pozorováními otestovanými přímo v praxi. Účastníci se vzájemně inspirovali k vyzkoušení těchto aktivit, upozornili se na možná rizika a úskalí. Právě v nelehké době spojené s covidovou pandemií byly tyto zkušenosti a rady účastníky vysoce oceňovány. Účastníci také získali na sebe navzájem kontakty a mnozí navázali úzkou spolupráci. Věříme, že v tomto projektu budeme v dalších letech pokračovat, protože díky němu vedoucí klubů získali mnoho nových nápadů, a kromě inspirace i cennou zpětnou vazbu k realizovaným aktivitám, které nyní využívají nejen při pravidelné činnosti klubů, ale i při prezentačních akcích.

HLAVNÍ ÚKOLY NA ROK 2022

Úkoly na další rok zůstávají v podstatě stejné s tím, že snad epidemiologická situace dovolí návrat k hromadným akcím, kterých se debružáři účastní.

Postupy, úspěšně zavedené do praxe v minulých letech, realizovat i pro příští období naplňování plánu a činnosti AMD: mimo stanovení gestora je také nutné předem uvést harmonogram přípravy, průběhu a vyhodnocení akce současně s návrhem rozpočtu a způsobu získávání finančních zdrojů. Za vyúčtování a vyhodnocení akce nebo projektu je potom odpovědný stanovený gestor.

- a) těžiště práce asociace je soustředěno v klubech, se snahou o zapojení do činností co nejširší veřejnost;
- b) zlepšit komunikaci Výkonného výboru a prezidenta s kluby a regionálními zástupci
- c) nadstavbové a doplňující aktivity budou výkonným výborem předem nebo průběžně konzultovány;
- d) pokusit se více zapojit jednotlivé regionální články do získávání dotací na obecní a krajské úrovni;
- e) plně využívat možnost prezentace na webu debružářů a na sociálních sítích

ZÁVĚR

Závěrem je nutné poděkovat Výkonnému výboru za práci, všem vedoucích klubů, kteří se ve svém volném čase věnují dětem, provádějí s nimi debružářské pokusy a snaží se jim vysvětlit věci známé a zasvětit je do věcí neznámých v oblasti fyziky, ale i jiných přírodních věd.

Děkujeme MŠMT za podporu a trpělivost!

Sponzoři a partneři

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Akademie věd
České republiky

Moravskoslezský
kraj

FRÝDEK
≈
MÍSTEK

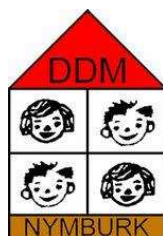
Nymburk

Litomyšl
www.litomysl.cz

OSTRAVA!!!
OSTRAVA-JIH

Nadační fond
Zlatý oříšek

NABLA
nadační fond